

Spectivs e perspectivs drizzai sin quei che setschenta silla roma e denter la feglia: L'excursiun ornitologica a Sagogn ei stada ordvart interessanta. FOTO A. BEELI

«Oha... ina femella»

Excursiun ornitologica a Sagogn

■ (anr/abc) **Observar la natira ei ina causa captivonta per pign e grond. Ils catschadurs san forsà il meglier co igl ei dad esser sin in post, tedlar ed esser attent sin quei che cuora e semova. Dacuort han duas organisaziuns purschiu in tal eveniment a Sagogn. Culs guides Pirmina Caminada, Gieri Derungs e Jeannette Cantieni han ils participonts saviu observar rodund 25 specias d'utschals.** Ina sonda endamaun allas sis sin plaz cadruvi a Sagogn. Ins auda mo il sgrughigliar dall'aua che cuora giu dil tgiern-fontauna. Il vitg dierna aunc stagn e bein. Negina canera dad autos, negins pass da gliud sin via. «La beadientscha d'ina sonda endamaun», vegn ei endamen tut spontan. En rudi avon l'ustria dil vitg ei ina gruppa da rodund 25 persunas serimnada. Tgi s'enconuscha, tgi buca. Ins constatescha ina gruppa mischedada da tuttas generaziuns. Pign e grond ch'ei levau baul per guder igl eveniment. La fundaziun Platta Pussenta e l'Uniuon Pro Sagogn han envidau ad ina tura ornitologica entuorn il vitg da Sagogn. Suenten il beinvegni dil president dalla Pro Sagogn, Alois Poltéra, fa Pirmina Caminada la damonda inzia-

la sche zatgi sappi contas specias d'utschals ch'ins sappi distinguer cun tedlar el silenzi. Giu els curtgins sut il vitg aud'ins a schultgond in sturnel, sura en in iert sper ina casa ves'ins zacons paslers, dasperas, sil taish, sgolan duas hazlas vi e neu. Lu aud'ins il cua-cotschna a cantar. Ella seigi activ sco emprem da tuts utschals. Gia allas treis sappien ins udir siu cant zana sil spitz d'in tetg. Nuot spectacular. Aunc nuot.

In quart'ura pli tard agl ur dil vitg, denter la baselgia catolica ed ils curtgins, han ins vesta libra sur il funs. Oradem il plaun setschentan gest dus utschals da rapina. Ei seigi milans cotschens, distingua l'autra menadra dall'excursiun, Jeannette Cantieni. Ils spectivs ein semtgai ed ins astga observar ils utschals. Sco ella televisiuon ves'ins ch'in dils utschals ei occupaus cun scarpar ina tschischeglia. Ella roma vi els curtgins renda zatgi attent ad in utschi mellen ch'el ha viu tras il perspectiv. La femella d'in serin. «Tiels utschals ei il mascal il bi», explichescha Pirmina Caminada il fatg general ell'ornitologia. Oha, las femellas ein las mudestas, sco tier las tscharvas ed ils cavreuls. Apropos cavreuls: Giu els praus

pascaleschan quater cavreuls el fein ch'ei gia pulit aults. Ils catschadurs miran pli exact e san buca calar da mirar. La beadientscha d'ina sonda endamaun marvegl cuntinua. Ins vesa la lodola che semova ensi cul vent en rudials. La gruppa observa las hirundellas dalla greppa ch'ei daferton alertas e che sgolan entuorn il clutger. Ballontschas da neiv silla via da funs, in puppen-brin ora sil funs setschenta sin in tscherfegl, lu ils spirs ni randurels che fan turnighels ell'aria: La gruppa fa ina scuvierta suenter l'autra. Lu vesa zatgi puspei in utschi da rapina. Ei seigi in crivel, declaran las duas menadras. Mintga utschi ha ulteriurs nums, aschia enconuschan biars il crivel cun siu num popular «battalaura». In attractiv utschi cun plemadi tgietschen sdreman. Schizun quacs san esser interessants utschals. La gruppa observa dus quacs ch'ei vid far igniv sil nugher sut il bein puril. Tochen las diesch la damaun cuntinua l'excursiun, sur il vitg ed agl ur dalla Val Mulin. Ei seigi stau fetg ruasseivel, ils utschals hagien buca vuliu semussar, declaran ils treis menaders. Curios, ils participonts han viu ina massa ed era retschiert informaziuns interessantas.

■ TIR CAMPESTER

Prest ha la gronda fiasta da tir puspei liug

(anr/hh) **Il Tir campester ha liug uonn la fin da matg e l'entschatta zercladur. Era uonn vegn la pli gronda fiasta da tir dil mund ad attrer in tschuppel tiraduras e tiradurs. Ils davos onns ei il diember da participontas e participonts staus constants.** La finamira dallas organisaziuns da tir – denter quellas era l'Uniuon da tir cantunala dil Grischun – ei da tener la participaziun era uonn sil nivel dils onns passai. Per quei motiv appelleschan ils responsabels allas societads da tir da far stadiamein reclama pil Tir campester. Analog al spért olimpic duei la participaziun era valer cheu dapli ch'il resultat. Per quei motiv spera il cau dil Tir campester el Grischun, Walter Wieland, ch'in ni l'auter tiradur da buis ughegi era da far il pass el stan da sittar cun pistola. La participaziun al Tir campester ei gratuita sin tuttas distanzas. La muniziun sa vegnir retratga directamein sin mintga stan da tir. En Surselva vegn il Tir campester organisaus sin sis stans da tir dalla distanza da 300 meters e dus stans da tir dalla distanza da 25 e 50 meters.

30 da matg 18.00–20.00
31 da matg 10.00–12.00 13.30–15.00

Val S. Pieder, 300 meters
23 da matg 18.00–20.00
30 da matg 18.00–20.00
31 da matg 08.00–10.00 18.00–20.00

Sumvitg, 300 meters
23 da matg 18.00–20.00
30 da matg 18.00–20.00
31 da matg 13.00–18.00

Sedrun, 300 meters
22 da matg 19.00–19.30
29 da matg 18.30–19.30
30 da matg 18.00–20.00
31 da matg 16.00–19.00

Degen, 300 meters
21 da matg 18.30–19.30
30 da matg 18.00–20.00
31 da matg 10.00–14.00

Glion, Pardiala 300 meters
21 da matg 19.00–20.00
30 da matg 18.00–20.00
31 da matg 10.00–14.00

Glion, Pardiala, 25/50 meters
21 da matg 18.30–20.00
30 da matg 18.00–20.00
31 da matg 14.00–17.00

Mustér, 25/50 meters
17 da matg 19.00–20.30
24 da matg 19.00–20.30
30 da matg 18.30–20.30
31 da matg 14.00–17.00

Plazzas da tir en Surselva

Versomi, 300 meters
21 da matg 19.00–20.00

Il Tir campester ei per biars tiraduras e per biars tiradurs ina dalle concurrenzas preferidas. FOTO H. HUONDER

Steila Surselva – augmentau la sviulta per 16%

■ (cp) **Ils scolars dall'emprema e secunda classa dalla Scola media commerciala dil Center da formaziun Surselva (BZS) han lantschau il settember 2013 in project per far reclama pil bus da notg «Steila Surselva» dalla Regiun Surselva.** La finamira ei stada da render la purschida pli enconuscenta. Ils giuvenils ein vegni susteni da communicaziun.ch. Ils scolars astgan mirar anavos sin in project gartegiun cun in augment dalla sviulta da 16%.

Start dil project

La Regiun Surselva ha dau l'incumbensa

d'augmentar il grad d'enconuschienscha dil bus da notg e d'integrar dapli la generaziun giuvna. Aschia ein scolaras e scolars dalla Scola media commerciala sefatgs alla lavur ed han encurtet novas, interessantas ideas per far reclama per il bus da notg. La finamira ei stada d'augmentar il diember da passagiers. Damai ch'els scolars sezs s'audan tier la gruppa avisada han els saviu exact da tgei ch'ei dependi e tgei che seigi impurtont per che la Steila Surselva funcziuni.

Svilup d'ideas e reclama

Speditiv ei ina retscha d'ideas naschida

las proximas jamnas. Denter auter ei era vegniu fatg ina retschera denter ils scolars dalla BZS. L'analisa dils resultats ha mussau che la Steila Surselva vegn tuttavie apprezziada. Sco proxim pass han ins creau feglg sgulonts attractivs e plein color. Silsuenter ein quels vegni repartgi all'engronda. In'ulteriura idea ei stada da tscherchar sponsurs ch'ei stai prompts da finanziair bons da beiber. Quels han ins anflau beinspert ed els han susteniu il project plein elan. (Riders Palace/Laax, Treglia/Mustér e Mulin/Breil). La nova purschida secumpona dalla carta da stagiun per il bus da notg sco era da min-

tgamai in bon à 5 francs dils treis menaschis participai per in prezi total da 49 francs.

Reclama sillas «novas» medias

Inagada ch'il fundament ei staus mess ein ils scolars semess alla vendita ed alla reclama per il bus da notg. In punct essenzial persunter ein las reits socialas stadas. La pagina da facebook dalla Steila Surselva han ils scolars daveras mess sil tgau. Ella ha prompt contonschiu ils empress gis in augment da fans da pliras tschien persunas. Mo igl ei era vegniu fatg reclama da bucca tier bucca. Ils scolars han tenu avon mintga classa dalla BZS in pign referat davart il project e silsuenter han els repartgiu ils feglg sgulonts. Era autras scolars ein vegnidas fatgas attentas sil project, per exempel il gimnasi dalla claustra da Mustér.

Finiziuon dil project

Cura ch'il project ei staus a fin ha communicaziun.ch envidau las duas classas ad in discuors final. Silsuenter han ins mussau ad els la fatschenta. Scolaras e scolars sco era la scolasta han bugen dau suatientscha agl invit ed han terminau quei project innovativ da cumpignia cun in suentermiezi informativ. Quei pensum ei staus per ils giuvenils in'enorma experienscha ed els ein fetg engrazievels ch'els han saviu prender investa el mund da fatschenta.

■ **Ils scolars dall'emprema e secunda classa dalla Scola media commerciala dil Center da formaziun Surselva durant la discuorsiuon finala.** MAD

«La stria da Dentervals» uss er per tudestg

■ (rtr) **Il cudesch da l'autur Hubert Giger «La stria da Dentervals» è vegni translà per tudestg dal schurnalist Jano Felice Pajarola.** Il cudesch gioia l'onn 1674 sisum la Surselva en in aclauon fictiv cun il num Dentervals. Da quai temp aveva la gliud anc tema da striegn e satanissem. Suenten ch'ina fossa d'in uffant è vegnida violada datti famas e suspezziuns en l'aclaun. Ina donna veglia vegn la finala suspectada da la justia dad esser ina stria, uschia ch'i dat in process encunter ella.

reclama

«In der reichen Schweiz sollten alle einen Lohn erhalten, der für ein Leben in Würde reicht. Deshalb stimme ich JA.»

Ruth Dreifuss
Alt Bundesrätin

JA
zum Lohnschutz
zum Mindestlohn

www.lohnenschutz.ch

UNIA

